

Andrew Lang

Povestiri despre regele Arthur

Ilustrații de Pierpaolo Scrivano

Traducere din limba engleză de Cristina Iuliana Vinereanu

DESCĂTUȘAREA SPADEI

Cu mult, mult timp în urmă, după moartea lui Uther Pendragon, Britania rămăsese fără rege, și fiecare cavaler spera să obțină el coroana. Țara o ducea rău, legea era încălcată peste tot, grăunțele ce trebuia să dea pâinea săracului era strivit sub copitele cailor și nimeni nu îi pedepsea pe răufăcători. Când lucrurile se înrăutățiră și mai mult, vrăjitorul Merlin se duse la arhiepiscopul de Canterbury. Cei doi ținură sfat și hotărâră ca toți baronii și cavalerii din Britania să se întâlnească la Londra în ziua de Crăciun, în catedrală. Ceea ce și făcură.

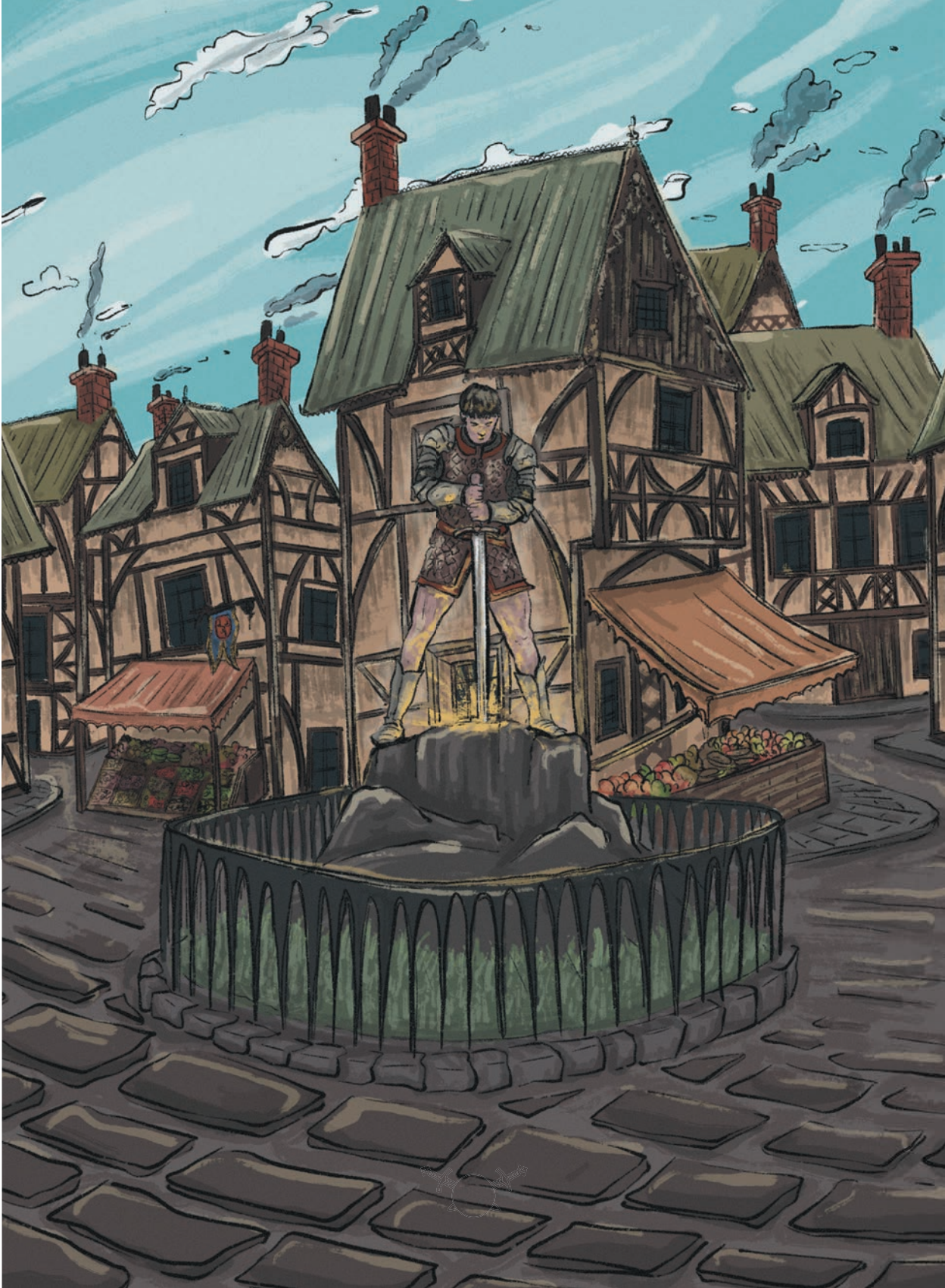
În dimineața de Crăciun, când ieșiră din catedrală, zăriră în curte o piatră mare, în care era ținut un fragment de oțel, iar în acesta, o spadă, pe care scria, cu litere de aur: *Cel ce va scoate această spadă este prin naștere regele Angliei*. Se minunară cu toții la vederea acestor cuvinte și-l chemară pe arhiepiscop mai aproape, lângă locul unde se afla piatra. Apoi, toți cavalerii care râvneau să urce pe tron traseră unul după altul de spadă, cu toată forța, dar aceasta nu se clinti. Arhiepiscopul îi privi în tăcere. Abia după ce renunțară să mai încerce, prinse a vorbi:

— Cel sortit să scoată spada nu este aici și nici nu știu unde poate fi găsit. Iată sfatul meu: Alegeți doi oameni viteji și cinstiți care să o păzească până îl vom găsi!

Ceea ce și făcură. Însă baronii și cavalerii gândeau că fiecare are dreptul să încerce să câștige spada, așa că hotărâră ca, în ziua Anului Nou, să se țină un turnir la care să participe cu toții. În ziua aleasă, cavalerii merseră, după cum era obiceiul, să asculte slujba din catedrală, după care se îndreptară spre locul unde urma să se desfășoare turnirul.

Printre ei se afla și bravul cavalier sir Ector, împreună cu fiul său, sir Kay, și cu Arthur, copilul său de suflet. Cu o seară înainte, sir Kay își scosese spada și o lustruise, iar în graba plecării uitase să și-o pună la loc. Prin urmare, îl rugă pe fratele său adoptiv să se întoarcă și să i-o aducă. Dar pe când ajunse Arthur acasă, ușa era încuiată, căci femeile pleaseră și ele să asiste la turnir. Și oricât încercă Arthur să intre, nu reuși. Foarte supărat, porni călare înapoi, spunându-și în sinea lui: „Kay nu va rămâne astăzi fără spadă! Am să o iau pe cea din curtea bisericii și am să i-o dau!”

Și galopă vijelios până la poarta bisericii. Descălecă și-și priponi calul de un copac, apoi, fără să-i vadă sau să fie văzut de cei doi

paznici, alergă la piatră, apucă mânerul spadei și o trase ușor afară, după care încălecă din nou și i-o duse lui sir Kay.

Văzând spada, sir Kay înțelese că nu este a lui, drept care îl chemă pe tatăl său, sir Ector, și-i spuse:

— Tată, aceasta este spada din piatră! Așadar, eu sunt regele căutat!

Sir Ector nu răspunse, ci le făcu semn celor doi să-l urmeze și se întoarseră cu toții la catedrală. Lăsându-și caii la poartă, intrară, iar sir Ector, luând Biblia, îi porunci lui sir Kay să recunoască, sub jurământ, cum a dobândit spada.

— Mi-a dat-o fratele meu, spuse sir Kay.

— Cum ai luat-o? întrebă sir Ector, întorcându-se spre Arthur.

— Tată, m-am întors acasă pentru spada fratelui meu, dar n-am găsit pe nimeni și atunci mi-am amintit de spada din piatră. Prin urmare, am venit aici și am luat-o.

— Era vreun cavaler de față când ai făcut asta?

— Nu, nimeni!

— Prin urmare, tu ești de drept regele acestei țări, spuse sir Ector.

— Dar de ce eu? se miră Arthur.

— Pentru că spada este vrăjită și nimeni în afară de cel ce s-a născut rege n-o poate scoate din lăcașul ei. Țintuiește-o din nou și arată-mi cum ai făcut!

— Țasta-i cel mai simplu lucru! zise Arthur, punând spada la loc. Sir Ector încercă s-o scoată, dar nu reuși.

— Acum e rândul tău, îi spuse lui sir Kay.

Nici sir Kay nu reuși, deși trase cu toată puterea.

— Acum e rândul tău, Arthur!

Și Arthur o scoase atât de ușor, de parcă ar fi fost în teaca ei.

Sir Ector și sir Kay căzură în genunchi.

— Cum, voi, tatăl și fratele meu, îngenuncheați în fața mea? De ce? întrebă Arthur, surprins.

— Nu, nu, sire! răspuse sir Ector. N-am fost niciodată tatăl tău, deși până azi n-am știut cine este cu adevărat acela. Ești fiul lui Uther Pendragon. Însuși Merlin mi te-a adus, chiar după ce te-ai născut. Acesta mi-a promis că, atunci când va veni vremea, voi ști din cine te tragi. Iar acum am înțeles.

Când Arthur auzi că sir Ector nu este tatăl său adevărat, se întristă amarnic.

— Dacă eu voi fi rege, zise, în cele din urmă, spuneți-mi cu ce vă pot răsplăti. Căci ție, tată, cât și mamei vă datorez mai mult decât oricui pe lume. Ea m-a iubit și m-a tratat ca pe fiul ei.

— Sire, răspuse sir Ector, îți cer doar să-l faci pe fratele tău vitreg intendent pe pământurile tale.

— Bucuros! Și cât timp voi trăi, nimeni altcineva nu se va bucura de această demnitate.

Sir Ector trimise apoi să-l cheme pe arhiepiscop, căruia îi povesti tot ce se petrecuse cu spada pe care Arthur o pusese înapoi în piatră. În a douăsprezecea zi, cavalerii și baronii veniră din nou, dar niciunul în afară de Arthur nu reuși s-o clintească din loc. Când văzură așa, mulți se supărară și strigară că nu vor să aibă drept rege un băiat al cărui sânge nu e mai presus decât al lor, drept care căzură de acord să aștepte până la Întâmpinarea Domnului, când vor veni la o nouă încercare mai mulți cavaleri. Între timp, cei doi oameni aleși să păzească spada o vegheară zi și noapte.

De Întâmpinarea Domnului și de Paști se întâmplă la fel. Tot Arthur desprinse spada. De Rusalii, toți cei prezenți, care-l văzuseră pe Arthur scoțând spada, strigară într-un glas că el e regele lor și că vor ucide pe oricine ar spune altfel. Bogați și săraci

căzură în genunchi în fața lui. Arthur luă spada și i-o întinse arhiepiscopului, iar cel mai destoinic dintre cei prezenți îl investi, pe loc, cavaler. După ce coroana îi fu pusă pe cap, jură nobililor și poporului că va fi un rege adevărat și că le va face dreptate cât va fi să trăiască.

MASA ROTUNDĂ

Vorbind despre *fiară*, am amintit că regele Arthur se căsătorise cu fiica lui Leodegrance, regele din Cameliard, fără a arăta cum s-a petrecut aceasta. Multe povești despre Masa Rotundă amintesc de frumoasa doamnă Guinevere și de aceea este bine să aflăm cum a devenit regină.

După ce regele Arthur se luptă și învinse mulți vrăjmași, îi spuse într-o zi lui Merlin, sfătuitorul său de fiecare zi:

— Baronii mei nu-mi dau pace, mă obligă să-mi caut soață, iar eu le-am spus că o să-mi iau una după sfatul tău.

— Foarte bine, spuse Merlin, dar iubești vreo femeie?

— Da! O iubesc pe Guinevere, fiica lui Leodegrance, regele Cameliardului, în a cărui casă se găsește Masa Rotundă pe care tatăl meu i-a dăruit-o. Această domniță este cea mai frumoasă din câte am văzut vreodată.

— Sire, este foarte adevărat ce spui despre frumusețea ei, dar dacă inima ta nu tânjește după ea, eu pot să îți găsesc alte domnițe la fel de neprihănite și poate chiar mai frumoase. Dacă însă pe ea o dorești, nu mai pierd vremea și încerc să ți-o aduc.

Merlin îi ceru lui Arthur câțiva cavaleri și o escortă cu care să meargă la curtea lui Leodegrance pentru a o peți pe fiica acestuia, în numele regelui său. Bucuros, Arthur încuviință.

Ajuns la castelul Cameliard pe cât de repede putu, Merlin îi spuse regelui Leodegrance pricina venirii sale.

— Îmi dai o veste bună, se bucură Leodegrance. Nu credeam că un rege atât de mare și de nobil vrea să o ia pe fiica mea de

soție. Cât despre pământurile pe care ea i le va aduce ca zestre, îi voi da tot ce-mi va cere. Și totuși, pentru că are suficiente ținuturi ale lui, îi voi da ceva care-l va bucura mult mai mult, și anume Masa Rotundă pe care mi-a dăruit-o tatăl său, Uther Pendragon, și la care pot să stea o sută cincizeci de cavaleri deodată. Mai pot aduna însă doar o sută de cavaleri, ceilalți cincizeci au fost uciși în războaie sau au fost dați dispăruți.

Și, fără alte cuvinte, regele Leodegrance încuviință să-și mărite fata cu regele Arthur. Merlin, escorta sa și cavalerii făcură cale-ntoarsă și, după o călătorie pe mare și pe uscat, ajunseră în apropierea Londrei. Când auzi că Merlin și cavalerii se întorseseră cu Masa Rotundă, Arthur se bucură foarte tare și le spuse celor ce stăteau în jurul său:

— Veștile pe care mi le aduce Merlin sunt într-adevăr minunate, pentru că de mult o iubesc pe această cinstită domniță, iar Masa Rotundă îmi este mai dragă decât cele mai mari bogății.

Apoi îi porunci lui sir Lancelot să încalece și s-o aducă pe viitoarea regină. Porunci să se înceapă pregătirile de nuntă și pentru încoronarea domniței. După ce totul fu împlinit, Arthur îi spuse lui Merlin:

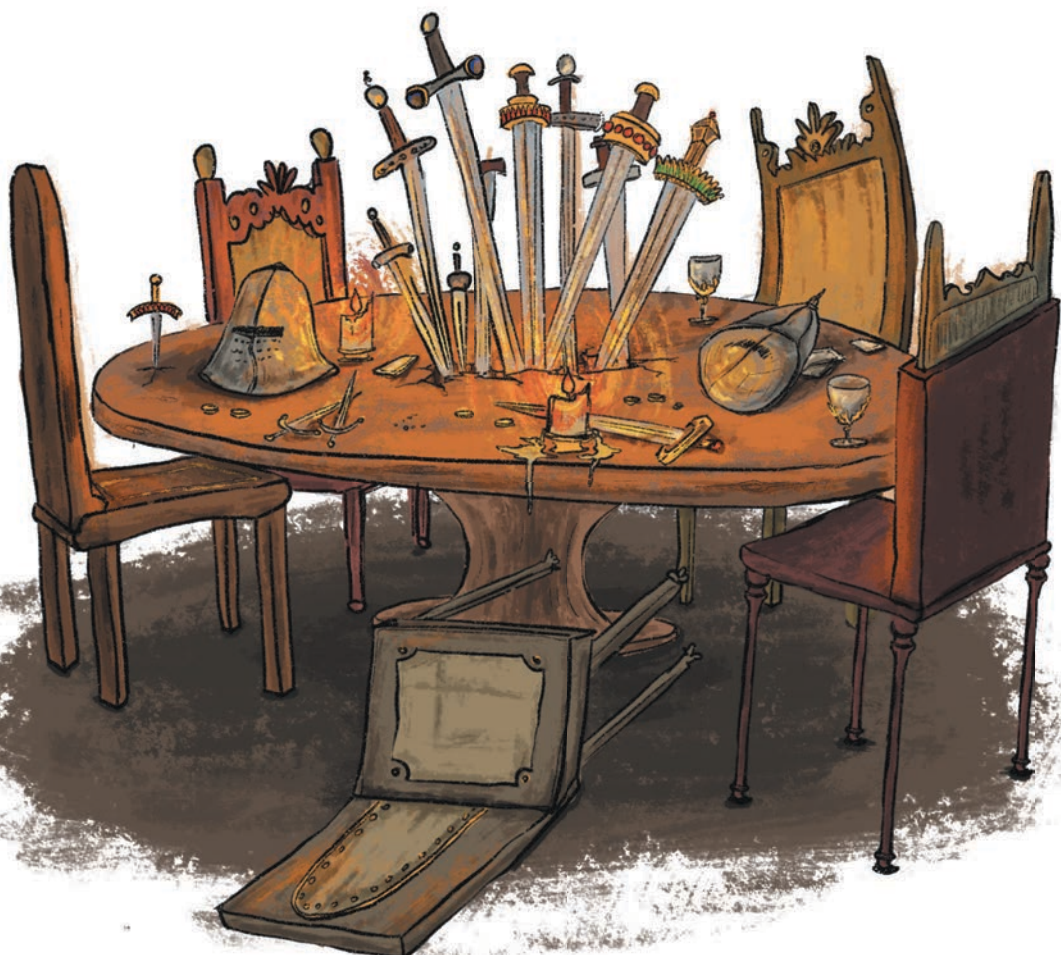
— Acum, Merlin, mergi de caută în regat cei cincizeci de cavaleri lipsă dintre cei mai bravi și mai faimoși.

Dar Merlin nu găsi decât douăzeci și opt, iar Arthur trebui să se mulțumească doar cu atâția. Îl invită pe arhiepiscopul de Canterbury să binecuvânteze Masa Rotundă și pe cavalerii care stăteau în jurul ei.

— Cinstiți cavaleri, spuse Merlin, când Arhiepiscopul termină ce avea de făcut, ridicați-vă în picioare și închinați-vă regelui vostru!

Și așa făcură. Iar în cinstea lor, numele fiecăruia fu scris cu litere de aur pe spătarul jilțului în care șezuse. Numai două jilțuri rămaseră neinscripționate. După aceasta, tânărul Gawain veni la rege și-l rugă să-l învestească și pe el cavaler în ziua în care se va căsători cu Guinevere.

—O voi face bucuros, îi răspunse regele, pentru că ești fiul surorii mele.

Pe când vorbea regele, în curtea castelului intră un om sărman, însoțit de un tânăr de vreo optsprezece ani, călare pe o iapă costelivă, deși nu se obișnuia ca nobilii să încalce asemenea animale.

— Unde este regele Arthur? întrebă omul.

— Acolo, răspunseră cavalerii. Vrei să-i vorbești?

— Da, zise acesta și se duse să i se închine regelui, căruia îi zise: Am auzit, o, rege Arthur, floare a cavalerilor și a regilor, că, atunci când ai să te căsătorești, vei da oricărui om ceea ce îți va cere.

— Adevărat, atât timp cât nu fac rău altcuiva sau regatului meu.

— Îți mulțumesc pentru cuvintele minunate! Favoarea pe care ți-o cer este să-l investești cavaler pe fiul meu.

— Într-adevăr, este o mare favoare. Cum te numești?

— Sire, numele meu este Aries, păstorul.

— Și cine s-a gândit la această mare onoare, tu sau fiul tău?

— Fiul meu își dorește asta, nu eu, răspunse omul. Am treisprezece fii care păzesc vitele și muncesc pământul când le poruncesc, numai că acest băiat nu face altceva decât să tragă cu arcul și să arunce sulița sau să privească luptele ori pe cavaleri. Și, cât e ziua de lungă, mă imploră să-l aduc la castel ca să-l faceți cavaler.

— Cum te numești? întrebă Arthur, întorcându-se spre tânăr.

— Sire, numele meu este Tor.

— Unde este spada cu care să te pot face cavaler?

— Aici, sire.

— Scoate-o din teacă și dă-mi-o!

Tor descălecă, își scoase spada și, întinzându-i-o regelui, îngenunche rugându-se să fie făcut cavaler, chiar cavaler al Mesei Rotunde.

—Te numesc cavaler, spuse regele, atingându-i grumazul cu spada. Dar cavaler al Mesei Rotunde vei fi numai dacă te vei dovedi demn de această cinste.

În ziua ce urmă, îl învesti cavaler și pe Gawain.

DISPARIȚIA LUI MERLIN

Prin faptele sale de vitejie, sir Tor dovedi că merită să ocupe unul dintre cele două locuri goale de la Masa Rotundă. Mulți alți cavaleri plecară în căutare de aventuri. Unul dintre ei, sir Pellinore, se întoarse la curtea lui Arthur împreună cu zâna unui lac. Când o văzu, Merlin se îndrăgosti; nu-și dorea decât să-i stea în preajmă. Râzând în sinea ei de dragostea lui Merlin, zâna își folosi farmecele pentru a-l face să o învețe toate vrăjile pe care le cunoștea, și, deși știa ce necazuri îi vor aduce toate acestea, magul nu se putu împotrivi.

Odată îi povesti regelui Arthur cum, nu peste mult timp, va fi îngropat de viu printr-un vicleșug. Îi mai spuse că multe lucruri se vor întâmpla și-l preveni să nu se despartă niciodată nici de spada sa, Excalibur, nici de teaca acesteia. Apoi îi mai spuse că și una, și cealaltă îi vor fi furate de femeia în care avea cea mai mare încredere.

— Din păcate, nu-mi vei asculta sfaturile, adăugă Merlin, și-ți vei înstrăina toate pământurile pentru a mă aduce înapoi.

— Dar, de vreme ce știi toate acestea, zise regele, nu poți să te păzești de ele?

— Nu, răspunse Merlin, nu pot.

Și plecă de la curtea regelui. Zâna, pe care unii o numeau Nimue, iar alții, Viviane, plecă și ea; era tot timpul în preajma lui Merlin.

Călătoriră așa în multe locuri, peste mări și țări; zâna, plictisită, încerca prin orice mijloace să scape de el, dar Merlin era de neclintit. În cele din urmă, ajunseră în Cornwall. Într-una din

zile, Merlin îi arată lui Viviane o stâncă sub care îi spuse că sunt ascunse lucruri minunate. Cum auzi, zâna se folosi de toate puterile ei pentru a-l convinge pe Merlin că tânjește să vadă minunățiile ascunse acolo și, în ciuda înțelepciunii sale, Merlin o ascultă și se strecură sub stâncă pentru a i le aduce. Fără nicio remușcare, zâna folosi vrăjile pe care le deprinsese de la el, prăvăli stâncă și-l îngropă de viu. Totul se petrecu așa cum îi povestise el însuși regelui Arthur.

Apoi, zâna se depărtă mulțumită și nu se mai gândi la vrăjitorul de la care învățase tot ceea ce se putea învăța.

